

ACTA DE LA REUNIÓ TELEMÀTICA DE LA TAULA DE TREBALL DEL VERD URBÀ DE SITGES PER CONSENSUAR LA TIPOLOGIA D'ARBRAT PLANTEJADA AL PARC CLIMÀTIC DE CAN ROBERT.

DADES GENERALS

- **Assumpte:** Reunió telemàtica de la Taula de Treball de Verd Urbà de Sitges, per consensuar la tipologia d'arbrat plantejada al Parc Climàtic de Can Robert.
- **Expedient:** 1069-000017-010260/2023
- **Ubicació:** ONLINE
- **Data:** 30 de maig 2024
 - Hora d'inici: 14:00h
 - Hora de tancament: 15:00h

ASSISTENTS

1. **D. Tort.** Representant de l'empresa Tegar
2. **Jesús Coines Suñé.** Entitat Biodiversitat Sitges
3. **Xavier Garcia Marqués.** Tècnic Municipal Medi Ambient
4. **Imma Robert Carbonell.** Tècnica de Sostenibilitat Energètica, actuant com a secretaria de la convocatòria
5. **Andreu Bosch.** Representant de APMA
6. **Sara Gascón.** Representant de APMA
7. **Anna Acebillo.** Arquitecte municipal
8. **Oriol Millán.** ARBA Litoral
9. **Eliseu Guillamon.** Paisatgista
10. **Elena Nedelcu.** TDA Arquitectura

Excusen la seva presencia

1. **Carmen Gasulla Blanco.** Regidora d'Acció Ambiental i Transició Ecològica, Urbanisme i Territori
2. **Sergi Ferrer.** Enginyer tècnic agrícola
3. **Eduard Arnal Lopez.** Jardiner i podador certificat ETW i ECC
4. **Xavier Roig Juan.** Regidor de la oposició
5. **Carles Castell.** Tècnic de la Diputació de Barcelona

ORDRE DEL DIA

1. Consensuar la tipologia d'arbrat plantejada al Parc Climàtic de Can Robert.
2. Precs i preguntes.

ACTA DE LA REUNIÓ

Obre la sessió, actuant com a secretaria, la tècnica de Sostenibilitat Energètica on exposa els punts de l'ordre del dia.

Eliseu Guillamon: Interessen espais que tinguin ombra i amb arbres que creixin ràpid. La proposta no està feta a l'atzar sinó pensant en les condicions climàtiques actuals i el que passarà en els propers anys, sense ser catastrofista, però ara no es poden fer servir espècies que fins ara podem utilitzar. O ara o quan es morin. Quant projectem ho fem amb 15 o 20 anys vista, s'ha de pensar en com seran aquests arbres en 6 o 7 anys, ni l'endemà de plantar-los ni l'any següent ni en dos anys.

En les tries d'espècies que es fan, s'ha de tenir en compte que no estem connectats amb cap entorn natural protegit, ni en un parc natural protegit, ni línia de costa, ni en un torrent d'aigua, estem en una zona urbana, amb bastants Pins, Alzines i moltes Palmeres, i una alineació espectacular, ben gran, d'una espècie invasora.

Hem proposat espècies amb característiques de floració, o de canvi de color, o de diversitat de flors i fruits que creïn una diversitat de colors que tinguin més alegria que l'arbrat actual, i sobretot que tinguin capçades grosses i creixin relativament ràpid, per tenir ombra ben aviat.

Aquí no tenim espècies autòctones del Garraf, i som radicals perquè hem de fer servir espècies autòctones, però sempre que estiguem en un entorn natural i no és el cas, estem en un espai urbà amb uns altres requeriments.

El Sr. Xavi Garcia Marqués, tècnic de Medi Ambient, intervé per comentar que la preocupació que té, sobretot per la zona infantil del parc, on hi ha els gronxador, són les mèlies, ja que el fruit és tòxic i cau a terra.

Eliseu Guillamon:: Les mèlies les havien proposat pels talussos, no a la zona infantil, tot i que no semblava que estigués tant a prop, però aquest parc és molt gran. Hi ha una distància d'uns 13m. La proposta del Celtis (Lledoner) a l'altra banda podria posar-se a les dues bandes.

D.Tort: Comenta que el ficus ha desaparegut del mapa i demana per quina espècie l'han substituït. A la resposta del Celtis, comenta que suposa que és perquè el ficus es fa massa gran i una mica dominant i invasiu, i li sembla bon canvi, li sembla be, és bonic.

Eliseu Guillamon:: El Celtis és un arbre d'una capçada gran que fan servir fa molts anys, no és molt vistós potser una mica avorrit, té un fruit petit, però amb unes taxes de creixement important. Els gran experts en canvi climàtic diuen que no anirà be en un futur proper, però ha funcionat molt be sempre per les taxes de creixement que te.

D.Tort: Li sembla be la proposta del Celtis perquè amb els anys fa molta ombra, fa fruits que serveixen d'aliment pels animallets i també la capçada servei pel seu refugi i a l'hivern perd la fulla que permet entrada de sol i llum i s'agraeix. Aquesta es pot considerar autòctona.

Eliseu Guillamon:: Ara diuen que no es autòctona 100x100 perquè va venir de Mesopotàmia. El Ficus el vàrem incorporar perquè hi hagués arbres de fulla perenne. Els pins i les alzines ja són arbres de fulla perenne. En el futur necessitarem capçades grans que generin ombra però que a l'hivern proporcionin sol. Pel que fa a la Mèlia no hi ha cap mort documentada per fruit de Mèlia. És molt més tòxic les burilles de tabac que hi ha al terra dels parcs i no s'hi ha prohibit fumar.

D.Tort: És una llàstima que no es plantin Mèlies perquè pel tema cromàtic de la flor és molt simpàtica, és molt interessant i molt bonic, amb una capçada gran però que deixa passar la llum perquè no és molt espessa. Els nens han d'estar controlats pels pares que no es posin coses del terra a la boca. També són tòxiques les Baladres i les Ponsèties de Nadal. Potser no son bones les flors de Jacaranda i ningú se les menja.

Eliseu Guillamon:: Quan triem les espècies tenim en compte el seu interès natural, pel tema de les abelles, les papallones i altres insectes, que ens serveixen per controlar les plagues. La Mèlia té unes flors amb molt nèctar i molt pol·len, floreixen cap a finals d'abril i maig i interessa molt per primavera per atraure aquests insectes i contra les plagues. També capturen molt CO2 perquè tenen una taxa de creixement molt potent i molta capacitat de neteja de l'aire, és una de les que més juntament amb la Paulònia. Si ens fixem en la línia de costa del sud de l'Estat Espanyol veiem que n'hi han moltes, funcionen molt a primera línia de costa, en passeigs marítims. El que tenen allà és el que tindrem aquí en 10 anys. La Mèlia és molt resistent. També té molt valor històric, fa 200 anys que es fa servir en jardineria tan pública com privada a Catalunya.

Imma: potser es podrien barrejar les Mèlies amb els Celtis i arribar a un equilibri.

Eliseu Guillamon:: Sempre barregem 2 o 3 espècies perquè la combinació és més divertida des del punt de vista cromàtic i perquè des del punt de vista del paisatge hi hagi diferents moments de floració. Per exemple un carrer d'arbre vermell, de fulles vermelles, el Prunus pisardi, que en 5 anys desapareixerà de les nostres contrades, pot ser molt maco, però si el barregem i l'alternem amb l'arbre de l'amor o la Mèlia dona un concepte d'espai més ric per l'alternança de diferents color de fulles i perquè hi ha més moments de flor.

Xavi: Estava buscant la normativa i l'heura no està permesa legalment, tot i que la pots comprar a la jardineria. Soc un defensor de la Mèlia, però tenim certa responsabilitat on hi ha criatures i hauríem d'evitar aquest risc.

Jesús Coines Suñé: Sortint del bucle de les Mèlies, vull preguntar sobre l'opció dels plataners, si són adequats per aquest espai, i si hi ha algun espai previst per alguna alzina, alguna espècie més autòctona, a part dels Tamarius. També els garrofers o les oliveres que marquin més la nostra identitat, algun element més autòcton.

Eliseu Guillamon:: Respecte el tema del concepte de la identitat pel que fa a Sitges, aquest parc, la sensació quan hi hem anat amb l'Helena, la sensació és que, quan es va fer es va tenir en compte donar un espai verd al nou barri i la protecció de la via del tren. Sembla que la motivació d'aquest encàrrec que tenim ara és perquè no acaba de funcionar i no compleix amb els requisits de ben estar d'aquest espai. Tota la banda que dona l'esquena al tren que és una plantació de pins, alzines, roure i molt Llentiscle, en aquest diguem bosc, ja hi tenim molt identificat el concepte de bosc mediterrani, està molt representat en aquest parc.

Elena Nedelcu: Aquesta zona és una zona una mica més salvatge, sense bancs, més natural amb pocs camins.

Eliseu Guillamon:: El tema és l'ombra, i l'alzina i l'olivera no ens serveixen per crear espais d'ombra en un parc públic, per crear capçades. Per altra banda, l'olivera i el garrofer, pels seus fruits també embruten molt. Pel que fa al Plataner, és un arbre que va agafar mala fama perquè a Barcelona es va decidir que s'havia de substituir perquè ni havia massa. En canvi és un arbre excepcional, que creix be a tot arreu, però què passa? Al ser de fulla gran, serà un arbre sensible al canvi climàtic per ser, més aviat, un arbre de ribera, però està molt ben adaptat a les ciutats, és un arbre que s'adapta molt. Quan fas una plantació de Plàtans aquell parc és una devesa de Plàtans.

A la configuració del parc que tenim ara, no li veiem aquest protagonisme. És un arbre molt gran, pot arribar a fer 20 metres d'alçada. Quan proposem Plàtans ens ha passat

que la gestió municipal passa per dir “aquest arbre és massa gran, podem-lo” i estem creant la necessitat de la poda, i tenim parcs molt grans amb Plàtans que es poden. S’ha de tenir clar si vols una devesa. Amb la Palmera passa una mica el mateix, és un tema de protagonisme. Si es vol un arbre aïllat o una alineació molt be, és el que s’ha de tenir clar. Perquè té molta personalitat. Incorporar un Plàtan o dos estaria be, però una alineació, no. Posar una alineació en aquesta banda del tren, podria estar be.

Elena Nedelcu: Volem evitar l’alineament perquè dona un caràcter molt urbà i no sembla que sigui el cas d’un parc amb una imatge més natural, com aquest.

A. Bosch: Vol matisar que, des del punt de vista mediambiental, les espècies haurien de ser autòctones i amb poca necessitat híbrida, poca necessitat d’aigua preveient que en el futur serà el problema número 1.

Per altra banda, el tema de les plantes tòxiques i els nens, he sentit que els pares han de tenir cura dels nens, però des de l’administració pública és un tema a tenir en compte i la ubicació és important de cara a la prevenció de riscos, no diu que no s’hagin de posar.

Després, pel que fa als tempos de creixement dels arbres a l’hora de la tria de les espècies a plantar, s’hauria de mirar més a llarg termini, i aquestes espècies de creixement ràpid poden estar be, però haurien de ser les menys i anecdòtiques. Ell és un ferm defensor del Lledoner, és una molt bona opció i, tot i que els seus fruits no son comestibles per les persones, si que alimenten molta fauna.

Eliseu Guillaumon: Pel que fa a la toxicitat d’algunes espècies, el risc 0 no existeix. Tenim, per exemple, el Margalló que té punxes i el veu molt en els nostres parcs perquè aquí és identitari i està en tots els espais verds i li encanta. En altres llocs, fora del Garraf no els volen, justament perquè punxen.

Per altra banda, els arbres que proposen tenen una vida de recorregut llarg d’uns 100 anys, tant els Lledoners com els de creixement ràpid que s’han proposat. En canvi un cirerer té una vida d’uns 20 o 25 anys. De totes les maneres, al cap dels anys hi haurà algun regidor que voldrà canvis perquè hi haurà altres modes, necessitats i necessitats ciutadanes de remodelar els espais. Totes les espècies que proposen seran maques d’aquí 5, 6 i 25. No confondre el creixement ràpid amb la vida curta.

D.Tort: Jo soc de Vilanova i allà hi tenim la Mimosa que trobo molt bonica, amb una bona capçada i florida és impressionant. Es podria valorar perquè és un arbre molt Sitgetà i n’hi ha molt a Terramar.

Eliseu Guillaumon: M’encanten quan estan florides, però són molt lletges la resta de l’any, i això és un problema. A part, hi ha una línia vermella que no es pot traspasar i és que és una planta totalment invasora i està prohibida la seva comercialització i no es pot plantar. I no és un arbre, és més un matoll, les branques es trenquen fàcilment.

Per altra banda, vaig trobar genial aquesta Taula del verd a Sitges, és un òrgan de participació interessant, que copiarem en algun lloc i per altres àmbits.

A. Bosch: Té una pregunta dels arbres fruiters als espais públics, sempre autòctons, com poden ser les Figueres, els Cirerers..., que, encara que tinguin una vida curta, perquè no es planten, perquè no se’n posen.

Eliseu Guillamon: Nosaltres fem unes eines que es diuen Plans Directors del Verd Urbà i cada cop fem més propostes orientades de manera radical més naturalitzades per pobles i ciutats. Naturalització amb vegetació i animals. Una eina és la incorporació d'arbres fruiters com cirerers silvestres, el cirerer de bosc, avellaners, pereres, pomeres, figueres, nogueres però per l'interès de la floració, el fruit és molt petit, i ho proposem per espais molt diferents d'aquest, amb menys intensitat d'ús. Es podrien posar alguns cireres entremig dels Pins i les Alzines d'aquest talús al costat del tren. Els arbres de fruita seca és molt bona opció i funciona molt be, donant oportunitat d'alimentar molt animals d'això.

En alguns ajuntament se'ns han posat de cul perquè, clar, si tens menjar venen animals: rates, porcs senglars, gavines... És molt interessant en alguns llocs, però aquí no.

Oriol Millán: Vol comentar que hi ha moltes espècies molts útils, en el cas dels arbres fruiters poden ser espècies bordes. La fauna urbana va més als arbustos i, si hi ha aquest talús, estarien be en aquest espai. Es poden compensar molts arbres exòtics per diversitat d'arbustos autòctons i arbres petits dels que hi ha molta varietat, que proporcionen menjar a ocells que mengen a una alçada mitja d'1, 2 o 3 metres, com el Pit-roig, Tallarols... Naturalitzaria molt les ciutats.

Eliseu Guillamon: Totalment d'acord, l'estrat arbustiu als parcs urbans ha desaparegut. Fins ara tothom s'imagina gespa, arbres, i de tant en tant algun arbust que li acaben pelant els baixos. Els arbustos han de fer la feina pel qual els ha creat la natura. Han de cobrir i ocupar sol forestal, creen un espai tou que els permet viure, creen ecosistema i espai natural i tenir fauna com ocells, micro-mamífers i petits amfibis. Aquest estrat arbustiu, en els parcs públics, és el que menys interès té. Sobretot pensant en les tasques de manteniment i es tendeix a fer "setos". S'ha de reivindicar. Hem creat arbustives i gramínies per anar creant la colonització de l'espai.

Oriol Millán: Nosaltres no creem res sense arbustos. Aquí hi teniu molta marge per tenir moltes espècies i compensar que no hi hagi moltes autòctones a l'arbrat.

Eliseu Guillamon: Pràcticament tots els arbustos que hem posat són autòctons.

Xavi: Sota el seu criteri no es partidari del Carrid??, el que ha passat al Parc del Garraf és que ha estat molt invasiva. Més partidari dels Prunus i Mahalas??

Imma: Tanca la sessió i dona les gràcies als assistents.

Sitges, a data de la signatura electrònica.

IMMA ROBERT CARBONELL

Tècnica de sostenibilitat energètica, actuant com a secretaria

CARMEN GASULLA BLANCO

Regidora d'Acció Ambiental i Transició Ecològica, Urbanisme i Territori